

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН
ТАШКЕНТСКАЯ МЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ
АССОЦИАЦИЯ ВРАЧЕЙ УЗБЕКИСТАНА

**СБОРНИК
ТЕЗИСОВ И ДОКЛАДОВ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ**

**«СОВРЕМЕННАЯ РЕВМАТОЛОГИЯ: НОВЫЕ ПОДХОДЫ К
ДИАГНОСТИКЕ И ЛЕЧЕНИЮ»**

Ташкент - 2022

<i>Shoalimova Z.M., Yarmuhamedova D.Z.</i> Postkovid artritlar kechishining o'ziga xosligi	60
<i>Шодикулова Г.З. д.м.н., профессор, Бабамурадова З.Б. PhD, Ахмеджанова Д.М.</i> Оценка иммунологических показателей у больных с остеоартрозом	61
<i>Шукурова Ф.Н., Каримов М.Ш., Парнибаева Д.А.</i> Распространенность внепеченочных клинических проявлений, ассоциированных с хроническим вирусным гепатитом с.....	62
<i>Shukurova F.N.</i> Clinical features of the course of associated arthritis in patients with chronic viral hepatitis	64
<i>Eshmuratov S.E., Uralov R.Sh.</i> Revmatik kasalliklarda uzoq muddat glukokortikoid dorilar qabul qiluvchi bemorlar taktikasini tahlil qilish	66
<i>Eshmuratov S.E., Uralov R.Sh.</i> Реактив артрит bilan kasallanganlar orasida spondiloartritning rivojlanishi	67
<i>Ярмухамедова Д.З., Шоалимова З.М., Нуритдинова Н.Б., Шукурджанова С.М.</i> Факторы риска сердечно-сосудистых заболеваний при ревматоидном артрите у женщин.....	68

POSTKOVID ARTRITLAR KECHISHINING O'ZIGA XOSLIGI

Shoalimova Z.M., Yarmuhamedova D.Z.

Toshkent tibbiyot akademiyasi,

(Toshkent, O'zbekiston).

2020da insoniyat COVID-19ning yangi tahdidiga duch keldi. Barcha tibbiy jamoa pandemiya bilan kurashish uchun safarbar qilindi. Shuni ta'kidlash kerakki, reaktiv artritlarning patogenezida yallig'lanish sitokinlari muvozanati muhim rol o'ynaydi, ularning yuqori miqdori (ayniqsa, interleykinlar) koronavirus infeksiyasi bo'lgan bemorlarning plazmasida topiladi, bu amalga oshmagan "sitokin bo'roni" deb hisoblanishi mumkin. SARS-CoV-2 infeksiyasidan keyin rivojlanadigan bemorlarda "postkoid artrit" deb ataladigan artrit termini paydo bo'ldi.

Tekshiruv usuli. SARS-CoV-2 (M13.9 ICD-10) ning simptomatik yoki asimptomatik kechishi, tasdiqlangan infeksiyaning fonida artritning klinik ko'rinishlari bilan kuzatuvimiz ostida 30 ta bemor bo'ldi. Bemorlarning o'rtacha yoshi $47,1 \pm 11,3$ edi. Bemorlarning aksariyati ayollar - 25 (84%).

Olingan natijalar. Barcha bemorlar tinch holatda va jismoniy zoriqishdagi og'riqlardan shikoyat qildilar. Bemorlarning ko'pchiligida (92%) kasallikning o'tkir boshlanishi e'tiborni tortdi. Ko'pincha, bemorlarda mushak og'rig'i va karaxtlik, kechki va tungi vaqtlarda (78,5%) kuchaygan, shuning uchun ko'plab bemorlar nevrologlarga murojaat qilishgan. COVID-19 o'tkazgan bemorlarning yarmidan ko'pi, turli tabiat va intensivligi bo'g'imlarning og'riq bilan yallig'lanishi sifatida klinik namoyon bo'ldi: bo'g'im shishi, ta'sir segmentida shish va mahalliy giperemiya. Biroq, bemorlarning uchdan bir qismida bo'g'imda vizual va palpatsiyada o'zgarishlar aniqlanmadi. Kamdan-kam hollarda kuzatilgan subfebrillitet (19,7%) va oqsoqlanish shaklida funktsional buzilishlar va o'sha bo'g'imda harakat cheklanishi (37,8%) qayd etildi. Kuzatilgan bemorlarda artritning eng ko'p lokalizatsiyasi tizza bo'g'imida — 48,2% hollarda uchradi. Bemorlarning 5,9% hollarda ikki va undan ortiq bo'g'im zararlangan.

Xulosa. Bizning tadqiqodimizda taqdim etilgan ma'lumotlarga asoslanib, dastlabki xulosalar chiqarish mumkin: koronavirus infeksiyasiga chalingan ayrim bemorlarda bo'g'imlarda yallig'lanish o'zgarishi aniqlanishi mumkin.